

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5C/340/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814200025
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2017:6814200025.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou v právnej veci žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom 060 01 Kežmarok, Hlavné námestie 12, IČO: 35 923 130 právne zastúpeného 1) advokátskou kanceláriou Gallo, s. r. o. so sídlom 036 01 Martin, Jilmenického 30, IČO: 36 715 352 a 2) JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava proti žalovanej K. T., R.. XX.XX.XXXX, D. XXX XX J. XXX zastúpenej procesným opatrovníkom X. I., R.. XX.XX.XXXX, T. D. J. XXX, T.. Č.. D. J. XXX, o zaplatenie 154,97 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 07.01.2014 sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 154,97 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.08.2011 do zaplatenia, zo sumy 86,21 € od 21.09.2011 do zaplatenia, zo sumy 86,21 € od 21.10.2011 do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.11.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.12.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.01.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.02.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.03.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.04.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.05.2012 do zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 86,21 € od 21.06.2012 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná bola trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec zo dňa 05.09.2012, sp. zn. 3T/187/2012 uznaná za vinnú, že dňa 04.07.2011 uzatvorila so spoločnosťou žalobcu zmluvu o pôžičke č. 20094934, na základe ktorej jej táto spoločnosť poskytla pôžičku na kúpu tovaru špecifikovaného v zmluve, pričom pri podpise zmluvy uviedla nepravdivý údaj o svojom zamestnaní, hoci v tom čase tam nepracovala a doposiaľ neuhradila žiadnu splátku. Žalovaná bola odsúdená za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a zároveň jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi ako poškodenému škodu vo výške 888,17 € a so zvyškom nároku na náhradu škody bol žalobca odkázaný na občianskoprávne konanie. K žalobe ďalej uviedol, že podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná pôžičku splácať v pravidelných 11-tich mesačných splátkach, vždy k 20-temu dňu v mesiaci po 86,21 €. Do podania návrhu nebola žalovanou uhradená ani jedna splátka. V predmetnom konaní si žalobca uplatnil zostatok splátok vo výške 60,14 € ako rozdiel medzi celkovou sumou, ktorá mala byť zaplatená podľa splátkového kalendára 948,31 € a sumou 888,17 €, ktorá bola ako náhrada škody žalobcovi priznaná v trestnom rozkaze.

2. Žalobca si ďalej uplatnil podľa čl. 11 zmluvných podmienok k zmluve o pôžičke nárok na zmluvnú pokutu vo výške 10 % z hodnoty nezaplatených splátok, ktorá predstavuje 94,83 €, keďže žalovaná nezaplatila ani jednu splátku.

3. K žalobe pripojil zmluvu o pôžičke zo dňa 04.07.2011, zmluvné podmienky k zmluve o pôžičke, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec.

4. Dňa 02.06.2016 súd žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 16,50 € z časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty 94,83 € (vo zvyšnej časti uplatneného nároku bol žalobca od súdneho poplatku oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. i/ Zák. č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v účinnom znení). Žalobca súdny poplatok z nároku na zmluvnú pokutu v súdom určenej lehote nezaplatil, preto súd uznesením zo dňa 14.02.2017, č. k. 5C/340/2015-55 konanie v časti nároku na zmluvnú pokutu 94,83 €, zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 09.03.2017.

5. Po čiastočnom zastavení konania súd ďalej konal len o uplatnenom nároku na náhradu škody vo výške 60,14 €.

6. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním doručeným súdu 28.10.2016, v ktorom uviedla, že sa odvoláva proti trestnému rozkazu Okresného súdu Lučenec. Uviedla, že pôžičku zobrala pod nátlakom a že ani nevedela čo vlastne robí. Je psychicky narušená, má epileptické záchvaty, vynecháva jej pamäť, má amnéziu. Osoba, ktorá ju donútila a presviedčala na klamstvá je A. J.. Ona týmto oklamala aj spoločnosť žalobcu. Osobou, ktorá vlastne pôžičku zobrala na meno žalovanej bola práve A. J..

7. Na pojednávaní uviedla, že už 40 rokov sa psychiatricky lieči z dôvodu, že pred 40-timi rokmi dostala v Juhoslávii úpal. Odvtedy odpadáva, sú to príznaky ako keby mala epilepsiu. Berie diazepam a iné lieky. Naposledy pred dvomi rokmi mala silný epileptický záchvat, bola aj v nemocnici. Nevie sa sama o seba starať, býva pri pani Ivete, ktorá sa o ňu stará. Konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa voči nej nevedlo a nemá ustanoveného opatrovníka. Uvedené skutočnosti potvrdila aj p. X. I., v sprievode ktorej sa žalovaná dostavila na súdne pojednávanie.

8. Nakoľko súd v priebehu konania zistil, že žalovaná nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu, ustanovil jej v zmysle § 69 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, procesného opatrovníka, X. I., R.. XX.XX.XXXX, T. D. J. XXX, T.. Č.. D. J. XXX.

9. Opatrovníčka žalovanej sa na pojednávaní k žalobe vyjadrila tak, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke žalovaná bývala pri p. A. J., ktorá s ňou nezaobchádzala dobre. Ťahala od žalovanej peniaze, priviedla ju na mizinu. Dávala žalovanej podpisovať rôzne zmluvy o pôžičkách, peniaze z ktorých žalovaná neobdržala. Žalovaná veľa krát ani nevedela čo podpisuje, alebo či vôbec niečo podpísala, pretože keď má záchvat, je mimo reality a vtedy nevie, čo sa s ňou robí. Uviedla, že p. J., s ktorou v minulosti vykonávala aj aktivačné práce, mala niekoľkokrát pri sebe občiansky preukaz žalovanej a tento mohla zneužiť a pravdepodobne aj zneužila na uzatváranie rôznych zmlúv. Tiež poukázala aj na skutočnosť, že už len voľným okom je evidentné, že podpis na zmluve nie je podpisom žalovanej, keď ho porovná napr. s jej podpisom na občianskom preukaze. Uviedla, že žalovanej chodia papiere aj od súdnych exekútorov, aby splácala pôžičky, o ktorých ani nevie od akých subjektov sú. Dôchodok žalovanej je pritom veľmi malý, dostáva len niečo okolo 240,- € mesačne. Na preukázanie týchto tvrdení navrhla vykonať dokazovanie výsluchom svedkov, ktorých by v prípade potreby bližšie označila.

10. Dokazovanie súd vykonal listinnými dôkazmi zmluvou o pôžičke zo dňa 04.07.2011, zmluvnými podmienkami k zmluve o pôžičke, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec a doručenkou k trestnému rozkazu a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

11. Zo zmluvy o pôžičke č. 20094934 vyplynulo, že dňa 04.07.2011 došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke medzi žalobcom ako veriteľom a dlžníkom, kde ako dlžník bola uvedená žalovaná. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie pôžičky (pozn. súdu: z právnej stránky sa jednalo o úver) za účelom financovania nákupu tovaru a to televízora LG Id 350 a čiernej techniky LG Id 900. Kúpna cena uvedeného tovaru bola 813,- €. Podľa zmluvy bola pri podpise zmluvy zaplatená akontácia vo výške 105,34 €. Celková suma pôžičky predstavovala podľa zmluvy 1 053,65 €. Žalovaná mala úver uhradiť v 11-tich mesačných splátkach po 86,21 €. V zmluve bolo ďalej uvedené, že sa úver poskytuje za úrok vo výške ročnej úrokovej sadzby 84,29 %. Ročná priemerná miera nákladov bola podľa zmluvy 84,29 %,

priemerná hodnota RPMN 42,17 %. V zmluve bolo uvedené, že pôžička - finančné plnenie sa poskytuje vo výške 707,66 € a náklady spotrebiteľa na pôžičku sú 240,65 €.

12. Z nesporného tvrdenia žalobcu vyplynulo, že nebola uhradená žiadna splátka úveru.

13. Z trestného rozkazu Okresného súdu Lučenec zo dňa 05.09.2012, č.k. 3T/187/2012 - 60 mal súd preukázané, že žalovaná bola uznaná za vinnú, že v snahe získať neoprávnený finančný prospech dňa 04.07.2011 v Lučenci, v predajni Euronics DPD, prevádzka OD Prior, Novohradská 4, Lučenec, prostredníctvom zmluvného predajcu, spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. uzatvorila zmluvu o pôžičke č. 20094934, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 707,66 € a na nákup televízora značky LG Id 350, ktorá pôžička jej bola poskytnutá a ktorú sa zmluvne zaviazala splácať v pravidelných 11-tich mesačných splátkach vo výške 86,21 €, pričom pri uzatváraní zmluvy o pôžičke uviedla nepravdivé údaje o výške svojich príjmov a doposiaľ neuhradila ani jednu splátku, čím spôsobila spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, celkovú škodu vo výške 888,17 €. Žalovaná bola odsúdená za tento skutok, pre spáchanie prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 19.09.2012. Ďalšie dokazovanie výsluchom svedkov, ktoré navrhla v konaní vykonať opatrovníčka žalovanej súd nevykonala, nakoľko mal za to, že to s ohľadom na právne posúdenie veci, ktoré v priebehu konania predbežne uviedol (žalobcovi aj písomne), nie je potrebné.

14. Podľa § 420 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

15. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení súčinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (04.07.2011) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení súčinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.06.2010 do 12.06.2014, teda ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

22. Žalobca sa domáhal, aby mu žalovaná nahradila škodu, ktorú mu podľa jeho tvrdenia mala spôsobiť prečinom, ktorého sa dopustila tak, že so žalobcom uzatvorila zmluvu o úvere, na základe ktorej od neho

vylákala peňažné plnenie vo výške 707,66 €, pričom bola povinná zaplatiť mu sumu 948,31 €, ktorú mu nezaplatila. Škodu si uplatnil vo výške rozdielu medzi škodou, ktorá bola žalobcovi priznaná trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec (888,17 €) a sumou, ktorú bola žalovaná povinná podľa zmluvy o úvere žalobcovi zaplatiť.

23. Pre možnosť konštatovania vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu musia byť splnené nasledujúce predpoklady: a) porušenie právnej povinnosti, b) existencia alebo vznik škody, c) existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a d) zavinenie. Na vznik zodpovednosti za škodu musia byť uvedené predpoklady splnené kumulatívne. Prvé tri predpoklady sú objektívneho charakteru, majú skutkovú povahu a dôkazné bremeno ohľadne ich preukázania leží na poškodenom, v danom prípade žalobcovi. Zavinenie má subjektívnu povahu a jeho existencia vo forme nevedomej nedbanlivosti sa predpokladá (prezumpované zavinenie) - dôkazné bremeno o tom, že tento vnútorný vzťah škodcu k jeho objektívnemu konaniu nebol daný je na škodcovi, v danom prípade žalovanej.

24. Vo vzťahu k prvému predpokladu žalobca uvádzal, že mu žalovaná škodu spôsobila konaním, ktoré naplnilo skutkovú podstatu prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Ku spôsobeniu škody teda došlo, resp. malo dôjsť porušením právnej povinnosti zo strany žalovanej nekonať v rozpore s normami upravenými v Trestnom zákone, konkrétne s § 222 ods. 1 Trestného zákona.

25. Vo vzťahu k druhému predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu - existencii škody žalobca uvádzal, že mu svojim protiprávnym konaním žalovaná spôsobila škodu v celkovej výške 948,31 €, z ktorej mu škoda vo výške 888,17 € už bola priznaná trestným rozkazom. V tomto konaní sa domáhal rozdielu, medzi škodou, ktorá mu podľa jeho tvrdení vznikla a škodou, ktorá mu bola priznaná trestným rozkazom. S ohľadom na splnenie druhého predpokladu zodpovednosti za škodu súd skúmal, či žalobcovi takáto škoda skutočne vznikla.

26. Škoda je právnou teóriou aj ustálenou judikatúrou definovaná ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom -peniazmi. Podľa ust. § 442 Občianskeho zákonníka sa odškodňuje skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie zmenšenie majetku poškodeného. Jedná sa o majetkové hodnoty, ktoré sú potrebné na uvedenie majetku poškodeného do pôvodného stavu. Ušlý zisk spočíva v nenastalom zväčšení (rozmožnení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné - keby nedošlo ku škodnej udalosti - dôvodne očakávať, s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971). Táto definícia, resp. charakteristika ušlého zisku bola opakovane judikatúrou potvrdená. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 21.12.2009, sp. zn. M Cdo 23/2008, bližšie rozvádza, že „...ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti).“

27. Podstatné pre posúdenie, či došlo k vzniku škody v podobe ušlého zisku je, či poškodený mohol rozmnoženie jeho majetku, resp. ním uvádzané výnosy, dôvodne očakávať pri pravidelnom behu vecí. Za pravidelný beh vecí je pritom potrebné považovať okolnosti, ktoré by boli nastali v prípade, ak by do ich behu nezasiahol škodca svojim protiprávnym konaním. Pre ustálenie, či u poškodeného došlo ku škode v podobe ušlého zisku je potrebné zistiť a ustáliť si 1) aké okolnosti predstavujú v konkrétnom prípade „pravidelný beh vecí“, 2) aké rozmnoženie majetku poškodený mohol očakávať v prípade, ak by k týmto okolnostiam došlo a 3) či tieto okolnosti boli zmarené, teda k nim nedošlo len a výlučne v dôsledku protiprávneho konania škodcu alebo aj v dôsledku inej skutočnosti.

28. V predmetnom prípade je za pravidelný beh vecí potrebné považovať situáciu, kedy zmluva o pôžičke (z právneho hľadiska ju súd posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka) bola medzi žalobcom a žalovanou platne uzavretá a z takto platne uzavretej zmluvy vznikla žalobcovi ako veriteľovi povinnosť poskytnúť žalovanej úver v dohodnutej výške a žalovanej ako dlžníkovi vznikla povinnosť úver splatiť spôsobom dohodnutým v zmluve, teda povinnosť vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť mu úroky. Podľa zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver - finančné plnenie vo výške 707,66 € pri úroku vo výške ročnej úrokovej sadzby 84,21

%. Žalovaná bola podľa zmluvy povinná úver splatiť v 11-tich mesačných splátkach po 86,21 €, teda zaplatiť mu celkovo 948,31 €. Žalobcovi sa teda, ak by nedošlo k protiprávnemu konaniu žalovanej mala vrátiť suma 707,66 €, ktorá keďže mu ju žalovaná neuhradila ani čiastočne, predstavuje skutočnú škodu žalobcu, nakoľko sa o túto sumu zmenšil majetok žalobcu. Žalobca tiež mohol, pri pravidelnom behu vecí očakávať, že sa jeho majetok zväčší o sumu 240,65 €, čiže o sumu úroku, ktorý mala žalovaná z úveru zaplatiť.

29. Podstatnou otázkou v predmetnom prípade je, či žalobca mal na zaplatenie úroku (ktorý by mal teda predstavovať ušlý zisk zo zmluvy o úvere) právny nárok a ak nie, z akého dôvodu mu tento nárok nevznikol, teda či mu nevznikol v dôsledku porušenia právnej povinnosti zo strany žalovanej alebo z iného dôvodu, ktorý žalovaná nezavinila.

30. V zmysle vyššie citovaného § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2014, teda ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. V čase účinnosti citovanej právnej úpravy ako ani v čase uzavretia úverovej zmluvy neexistovala normatívna definícia pojmu „odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov“. Tento termín je preto potrebné vyložiť jednak podľa všeobecného významu, ktorý sa pojmu odplata prikladá, ako aj s ohľadom na neskoršiu právnu úpravu, ktorá tento pojem definovala resp. prípravné práce zákonodarcu k neskoršie prijatým právnym úpravám, ktoré možno nájsť v dôvodových správach k navrhovaným zákonom. Podľa slovníka slovenského jazyka je významom, resp. synonymom slova odplata - odmena. Osobitne vo vzťahu k odplate za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských zmluvách bol obsah pojmu odplata (za poskytnutie peňažných prostriedkov) vymedzený v dôvodovej správe k Zák. č. 106/2014 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Tá v časti týkajúcej sa novelizácie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka uvádza, že odplata bude zahŕňať „akékoľvek náklady spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Odplata tak bude zahŕňať jednak úrok, jednak poplatky za poskytnutie úveru, pravidelné poplatky, ktoré bude sprevádzať trvanie úverového vzťahu, ale aj všetky náklady spojené s obligatórnym poistením úveru a podobne.“

31. Zákonodarca pojem odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov normatívne definoval v § 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.09.2014 tak, že odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

32. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd použitím historicko-teleologického výkladu ustálil, že odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov, ako ju má na mysli aj ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2014 zahŕňa okrem iného druhu odplaty aj dohodnutý úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov.

33. Dôvodová správa k Zák. č. 129/2010 Z. z., ktorý okrem iného novelizoval aj § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka uvádza: „Do § 53 Občianskeho zákonníka sa navrhuje doplniť nový odsek 6, obsahom ktorého je zákaz, aby v spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, odplata podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch. Bude dôležité o akú výšku poskytnutých prostriedkov ide. Či ide o záväzok zabezpečený a obdobie na ktoré sa peňažné prostriedky poskytujú. Tieto tri kritéria majú význam pri určení podstatného prevýšenia odplaty a pri judikatúre možno pri tomto termíne (podstatného prevýšenia) vysledovať hranicu max. 20%.“

34. Pri posudzovaní, či úverová zmluva č. 20094934 uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je v súlade s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu jej uzavretia súd skúmal, či odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov podstatne, teda o viac ako 20 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov prihliadol najmä na a) finančnú situáciu spotrebiteľa, b) spôsob

a mieru zabezpečenia jeho záväzku, c) objem poskytnutých peňažných prostriedkov a d) lehotu splatnosti. Objektívne porovnateľnými ukazovateľmi týchto veličín sú 1) priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých bankami v eurách rezidentom eurozóny v období uzavretia úverovej zmluvy, ktoré zverejňuje za príslušné časové obdobie Národná banka Slovenska (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>) ako aj 2) údaje o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov za porovnateľné spotrebiteľské úvery, ktoré zverejňuje ministerstvo financií SR (<<http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=6783>>). Z údajov o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých bankami v eurách rezidentom eurozóny v mesiaci júl 2011 vyplynulo, že priemerná úroková miera za úvery so splatnosťou do jedného roka poskytnuté pre domácnosti, ktoré neboli úvermi na nehnuteľnosti, teda sa jednalo o ostatné spotrebiteľské úvery, bola 6,61 % ročne. Zo súhrnných informácií o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi, teda bankami aj nebankovými inštitúciami za tretí štvrťrok 2011 vyplynulo, že priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na spotrebiteľské úvery bez zabezpečenia do výšky 1 500,- € poskytované na obdobie od 6 do 12 mesiacov bola 42,84 %. Ročná úroková sadzba, za ktorú žalobca žalovanej poskytol úver v úverovej zmluve č. 20094934 prekročila úrokovú sadzbu, za ktorú v danom čase poskytovali úvery obdobného charakteru banky o 77,68 % a priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorú mali spotrebiteľia na úvery obdobného charakteru poskytované bankami aj nebankovými veriteľmi v treťom štvrťroku 2011 o 41,45 %. Takto dohodnutá odplata - úrok - za poskytnutý úver podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Preto Dohoda o odplate - úroku obsiahnutá v úverovej zmluve č. 20094934 je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, pre jej rozpor so zákonom, konkrétne ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2014.

35. Dohoda o úroku je podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy. Bez dohody o úroku zmluva o úvere nevznikne. Dohodu o úroku nie je možné od zvyšku zmluvy o úvere oddeliť. Absolútna neplatnosť dohody o úroku preto spôsobuje absolútnu neplatnosť celej zmluvy o úvere. Preto súd ustálil, že zmluva o úvere č. 20094934 je absolútne neplatná ako celok.

36. Zmluva o úvere č. 20094934 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu jej uzavretia. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa jedná o zmluvný formulár, ako aj, že obsah zmluvy pripravoval a podmienky poskytnutia úveru určoval veriteľ - žalobca. Bol to teda žalobca, ktorý navrhol poskytnutie úveru žalovanej pri úrokovej sadzbe 84,29 %, ktorá bola v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Preto neplatnosť zmluvy z tohto dôvodu nespôsobila žalovanú, ale žalobca.

37. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí ex tunc. Z absolútne neplatného právneho úkonu nevznikajú jeho účastníkom žiadne práva a povinnosti. Preto žalovanej z absolútne neplatnej zmluvy o úvere nevznikla povinnosť zaplatiť úrok. V zmysle § 451 ods. 2 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka vznikla žalovanej len povinnosť vrátiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v podobe a vo výške skutočne obdržaných peňažných prostriedkov, teda 707,66 €. Je teda zrejmé, že žalobca z absolútne platnej zmluvy o úvere, neplatnosť ktorej spôsobil on sám tým, že úver žalovanej poskytol za neprimerane vysokú odplatu, teda v rozpore so zákonom, nemohol očakávať zväčšenie svojho majetku o sumu zodpovedajúcu dohodnutému úroku. To však nie v dôsledku protiprávneho konania žalovanej, ale v dôsledku vlastného protiprávneho konania žalobcu - poškodeného v rozpore s ust. § 53 ods. 6 OZ. Preto žalobcovi škoda v podobe ušlého zisku spočívajúceho v úroku žalobcovi nevznikla.

38. Keďže uzavretím zmluvy o úvere mala žalovaná naplniť skutkovú podstatu trestného činu úverového podvodu a týmto podľa trestného rozkazu Okresného súdu Lučenec zo dňa 05.09.2012, č. k. 3T/187/2012 - 60 spôsobila žalobcovi škodu 888,17 €, bola trestným rozkazom zviazaná na náhradu škody v tejto výške. Táto priznaná škoda zahŕňa celú skutočnú škodu - poskytnuté peňažné prostriedky. Keďže vo vyššej výške žalobcovi škoda nevznikla, súd jeho návrh zamietol.

39. Skutočnosti tvrdené žalovanou v rámci jej obrany proti žalobe (že zmluvu o úvere nepodpísala) súd, dodržiujúc zásadu hospodárnosti konania nepreukazoval, nakoľko to s ohľadom na právne posúdenie veci nebolo pre predmetné konania potrebné, keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol, z iného právneho dôvodu.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku a žalovanej, ktorá bola v konaní plne úspešná priznal plnú náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Revúca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).